

vindicta. Omnia enim in contrarium
tenuerunt: ut format9 sit ad illucē
dū ei: et ignis etern9 par9 est illi.
Ad hec vitandū prudentia nobis se
minauerunt angeli sei: qui prius
eam alijs errantib9 tenuerunt //

Ad apostoli hancipam seminaue
rūt nobis: qñ recētib9 hijs qui sa
pientia hui9 mūdi sequebatur q̄ stul
ticia est apud deū. et prudentia car
nis que mortem operatur et inimica
est deo: ipsi domio adheserunt. **C**ā
talizati sunt enim illi audientes de
sacramento carnis et sanguinis: et
ultra non erant cum eo. Discipuli
vero interrogati an et ipsi vellent
abire: responderunt. Ad quem ibi
mus? Verba vite eterne habes. Ne
cesse habemus fratres hanc pruden
tiam inuari: quia multi adhuc cū
ihesu ambulāt. donec veniatur ad
edendam ei9 carnem et bibendū san
guinem illius: ad communicandū
salutē passionibus eius. Hoc enim
et verbum illud et ipsum sacramen
tum significat. Extunc autem scan
dalizantur et abeūt retro dicentes:
quia durus est hic sermo. Nos cū
apostolis prudentes simus: et dica
mus. Dñe ad quē ibim9? Verba
vite eterne habes. Nō discedimus
a te: et viuificabis nos. Nō in solo
pane viuit homo: sed in omī verbo
qd̄ procedit de ore dei. Non solum
mund9 habet delectationē: sed mul
to maior est in verbis tuis. Vñ et
ap̄heta. Dulcia faucib9 meis elo
quia tua: super mel ori meo. Ad
quē igitur eam9? Verba vite eter
ne habes o domine: et ea sunt sup

omnia que mundus potest habere.
Non solum ipsa vita: s; et promif
sio vite eterne. et expectatio iustoz
leticia est: et tanta leticia. ut omne
quod cupiscitur ei non valeat com
parari. Hanc ergo prudentiam no
bis apostoli sancti seminauerūt.
Martires vero manifestum est forti
tudinem seminaſse. Porro vero
confessores seminauerūt iusticiam:
quam in omni vita sua secuti sunt.
Hoc enim interest inter martires et
cōfessores: qd̄ et inter petrum simul
omnia relinquētem: et abrahā sub
stantiam mūdi in bonos vsus expē
dentem. Sic enim illi cōsummati in
breui expleuerunt tempora mul
ta: isti vero et longa et multimoda
traxere martiria. Virgines sanc
te planū est. quia tempantia semi
nauerunt: que sic libidinem calca
uerunt.

Verbo de susāna et muliere ad
ultera. Et nō legitur in mensa nisi
festū annūciatiois fuerit in dñica le
tare. vel sabato p̄cete.

Quam diues es in ni
sericordia. q̄ magni
ficus in iusticia: i gra
tia q̄ munific9 domi
ne deus noster. Nō
est qui similis sit tibi muneratoz co
pioſissime: muneratoz equissime: et
piissime liberatoz. Gratias respicias
humiles: iuste iudicas innocen
tes: misericorditer saluas etiam
peccatores. Hec sunt dilectissimi
que nobis in mensa diuitis huius

patrifamilias scorum testimonij
scripturarū hodie quidem si diligen
ter aduertim⁹ / solito copiosius ap
ponitur. **N**imirū hanc copiam no
hie prestat que pariter cōueniūt.
factum videlicet quadragesimo tem
pus: et sacratissima dies dominice
annūciationis. **H**odie enim in an
ab⁹ nostris de phensam in adulteri
o mulierem indulgentia redemptio
tis absoluit: hodie innoxium susan
ne sanguinem liberauit: hodie quo
q; beatam virginem singulari mu
nere gratuite benedictionis imple
uit. **M**agnum conuiuū: ubi pariter
nob⁹ misericordia iusticia gracia op
ponuntur. **N**unquid non misericor
dia esca hominū? **S**alutans omni
no et efficax ad medelam. **N**unquid
non etiam iusticia / panis cordis?
Et quidem optime confirmans il
lud: vt pote abus solidus ad nutri
endum. **D**eniq; beati qui esuriunt
illum: quoniam ipsi saturabuntur.
Nunquid non abus anime gracia
dei sui? **D**ulcissimus sane: et om
nem habens in se suauitatem et de
lectamentum saporis. **I**mmo vero
hec sibi pariter omnia vendicās nō
modo delectat: sed et reficit et mede
tur. **A**ccedam⁹ ad mensam hanc fra
tres mei: et ex singulis dapib⁹ vel
modicam aliquid degustemus. **I**
In lege moyses mādauit huius mo
di lapidare auiunt de peccatrice pecca
tores: de adultera pharizei. **B**ed
ad duriciam lapidei cordis vestri lo
cutus est. **I**hesus autem inclinans
se etc. **D**omine inclina celos tuos
et descende. **I**nclinans se et ad mise

ricordiam flexus: neq; enim iudai
a cordis erat. **D**igito scribebat. nō
iam in lapide sed in terra. **N**eq; h
tatum semel: sed hic quoq; duplex
scriptura sicut apud moysen tabule
due. **E**t forte veritatem et gra
tiam scribens et iterum scribens ter
re impressisse videtur. sedm quod a
postolus ait. **L**ex per moysen data
est: gracia et veritas per ihesū xpm
facta est. **C**onsidera deniq; an vide
ri possit de tabula veritatis legisse
vnde reselleret pharizeos: qui sine
peccato est vestrum primus lapide
in eam mittat. **V**erbum quidem ab
breuiatum: sed viuū et efficax: et
anapiti gladio penetrabilis. **E**t
grauiter enim ad verbum hoc sape
a corda transsossa: et q; vehementer
hoc vno contrite sunt lapidee fron
tes: turbos ipse confusionis et clam
destinus probauit abscessus. **M**eru
it quidem adultera lapidari: sed
si is punire gestiat qui dignus nō
est etiam ipse puniri: is presumit
a peccatrice exigere vltionem. qui
eandem exāpere non meretur. **A**lio
quin ipse sibi vianior a se incipiat:
in se prius sententiam ferat: exerce
atq; vindictam. **C**eterum ad
huc minus est. et si accusatores re
fellit hec veritas: sed etiam nondū
absoluit. **D**enbat iterum. scribat
graciam: legat et audiamus. **N**e
mo te contempnaue mulier? **N**e
mo domine. **N**ec ego te contemp
nabo: vade et amplius noli pecca
re. **O** vox misericordie: o vox audi
tus leticie salutaris. **A**uditam fac
michi mane misericordiam tuam?

quia in te specavi domine. **N**ola ni-
mutum spes. apud te miserationis
obtinere locum: nec oleum miserationis
die nisi in vase fidei ponis. / **V**
Hec est infidelis fiducia. solius uti-
q; maledictionis capax: cum vide-
licet in spe peccamus: & q̄q; nec fi-
ducia illa dicenda sit: sed insensibili-
tas quedam et dissimulatio perni-
tiosa. **Q**ue enim fiducia ei? qui pe-
riculum non attendit? Aut quod i-
bi timoris remedium? ubi nec ti-
mor sentitur: nec materia ipsa timo-
ris? **F**iducia solacium est. **N**ec e-
get ille solatio. qui letatur cum ma-
le fecerit: et in pessimis rebus magis
exultat. // **R**ogemus itaq; fra-
tres responderi nobis quantas ha-
bemus iniquitates: & peccata: sceler-
ta nostra: & delicta nobis deside-
mus ostendi. **P**erutemur vias nos-
tras et studia nostra: periculaq; v-
niuersa periculi intentione perse-
mus. **D**icat quisq; in pauore suo va-
dam ad portas inferi: ut iam non
nisi in sola dei misericordia respire-
mus. **H**ec vera hominis fiducia a
se deficientis: & innitentis domino
deo suo. **H**ec inquam vera fiducia cui
misericordia non negatur propheta
attestante: & quoniam beneplaci-
tum est domino super timentes eum:
et in eos qui sperant super misericor-
dia eius. **N**ec perua utiq; suppetit
nobis in nobis quidem timoris: in
ipso autem fiducie causa. **Q**uauis
et mutis est & copiose misericordie:
prestabilis super malicia: multus
ad ignoscendum. **C**redamus sane
vel iniurias: qui in eo nil aliud ni-

si unde occasionem stuerent calump-
nie caperent inueniunt. **C**ompat-
etur aiunt peccatrix: nec sibi obla-
tam patietur ullatenus occidi. **T**e-
nebitur itaq; manifestus aduersari-
us legē: cum absoluerit lege damp-
natam. **I**n vestrum o pharisei caput
tota vestre malignitatis adinuetio
retorquetur. **D**iffiditis cause: qui
iudicium subter fugitis. **N**am illa
quidem sine iniuria legis absolui-
tur: que sic sine accusatore relinqui-
tur. // **H**ec consideremus fra-
tres: quoniam hinc abeant pharisei.
Vidētis ne duos senes / nam a se-
nioribus exire ceperunt: quomodo
in pomerio ioachim absconditur?
Musannam querūt uxorem eius:
sequamur eos: nam iniqua cogita-
tione pleni sunt contra eam. **C**on-
sentire nobis aiunt senes: aiunt pha-
risei. aiunt lupi: qui ab alterius
pauloante licet errantis ouicula fu-
erant deuotione frustrati: consen-
tire nobis & commiscere nobiscum.
Inueterati dierum malorum moda
accusabatq; adulterium: modo adul-
terium suadeatis? **H**ec hec est tota
iusticia vestra: et que palam argui-
tis. eadem agitis in occulto. **H**inc
fuit q̄ existis vnus post vnum: cum
ille omnium confusus occultorum
vestras tam valide percussisset consci-
entias dicens. **Q**ui sine peccato est
vestrum: primus in eam lapidem
mittat. **M**erito proinde ad discipu-
los veritas ait. **N**isi habundauerit
iusticia vestra plus q̄ scribarum: & pha-
riseorum: non intrabit in regnū ce-
lorum. // **A**lioquin dicemus aiunt p̄tra

te testimonium. **D**emen chanaan ? non iuda ? ne hoc quidem moyses in lege mandauit. **A**n qui decreuit adulteram lapidare ? mandauit ac iurare pudicam ? **A**n qui iussit adulteram lapidibus obzui ? iussit eam contra infontem testimonium fieri ? **P**rimo vero sicut adulterium ? sic etiam falsum testimonium non impunitum esse precepit. **B**ed qui gloriatur in lege ? per legis preuicationem deum inhonoratis.

Ingemuit susanna et ait. **A**n gustie michi sunt vndiq. **V**ndiq. enim mors ? hinc quidem corporea inde spiritualis. **S**i hoc inquit egero mors michi est ? si autem non egero . non effugiam man. vestras. **V**estras o pharisei manus . nec ad ultera effugit nec pudica ? vestras accusationes nec sanctus nec peccator euadit. **D**issimulatis peccata vestra ? ubi inueneritis aliena. **A**lioquin si quis forte suum non habet ? vestrum ei impingitis crimen. **Q**uid tamen susanna facit . inter mortem anime videlicet ? et corporis vndiq. angustata ? **M**elius est michi inquit absq. opere inuadere in manus hominum ? q. derelinquere legem dei mei. **P**rimum sciebat ista ? q. horrendum sit inuadere in manus dei viuentis. **N**am homines quidem occidunt corpus ? anime non habent quid ultra faciant. **I**lle timendus est ? qui potestatem habet et corpus ? et animam perdere in gehennam. **Q**uid familia ioachim tacet ? **I**ruat post posticum ? nam in pomerio clamor auditur. **C**lamor

vtiq. luporum grauium ? et balantis ouidae inter eos. **S**ed non patitur ab eis innoxiam deuorari ? qui ab ipsis eorum faucibus tam dignanter eripit etiam capi non merentem. **M**erito proinde cum duceretur ad mortem cor eius erat fiduciam habens in domino ? quem vsq. adeo timuit . vt timorem omnem postposuisset humanum ? **E**t ipse legem simul vite pretulisset ? fame. **N**on enim dictus fuerat aliquando huiusmodi sermo de susanna. **B**ed et parentes eius iusti fuerant ? et vir eius honoratioz omnium iudeorum. **M**erito ergo a iusto iudice iustam de iniustus obtinuit ultionem ? que tam vehementer iusticiam esuriuit ? vt propter eam contempneret mortem corporis . opprobrium generis . et luctum in consolabilem amicorum. **E**t nos fratres si a christo audiuius nec ego te contempnabo . si peccare iam nolum. contra ipsum . si in ipso volumus pie viuere ? necesse est vt sustineamus persecutionem ? ne malum pro malo aut maledictum pro maledicto reddamus. **A**lioquin qui patientiam non seruauerit perdet iusticiam ? hoc est vitam perdet ? h. est perdet animam suam. **M**ichi v. dictam ? ego retribuam ? dicit dominus. **I**ta est proesus ipse retribuet . sed si et vindictam serues ? si non tollas ab eo iudicium ? si non reddas retribuendis tibi mala . **F**acite iudicium . sed iniuriam patienti ? in equitate iudicabit ? sed pro man. factis terre. **I**am vobis

ni fallor molestum ē: q̄ delicias tar-
dant. Nec micemini: delicias sunt.
Non onerabūt quālibet satiātos:
ne a iustantib⁹ quidem poterūt fas-
tidiri. // Missus est angelus ga-
briel a deo in ciuitatem gheilce: cui
nomen nazareth. Mirans q̄ naza-
ret parua ciuitas. et tanti regis nū-
cio illustretur et tanto? Sed mag-
nus latet in hac parua ciuitate the-
saurus: latet inquam. sed homines
latet et non deum. An non thesau-
rus dei maria? Vbiq̄ illa est et
cor eius: oculi eius super eam: et
ibi respicit humilitatem ancille su-
e. Nouit celum vnigenitus dei pa-
tris. Qui celum nouit: et nazareth.
Quid nū sciat patriam suā? Quid
nū nouerit hereditatem suam? Ce-
lum ex patre: nazareth ex matre re-
dicat sibi. Viquidem ipse se et fili-
um dauid et dominum esse testatur.
Celum teli domino: terram autem
dedit filiis hominū. Cedat ergo
ei utrūq̄: necesse est in possessionē
fratres: qui non modo dominus. s̄
etiam filius hominis est. Audi etā
am quomodo terram sibi tanq̄ fili-
us hominis vendicat: sed et comu-
nicat tanq̄ sponsus. Flores inquit
apparuerunt in terra nostra. Neq̄
hinc discrepat: q̄ nazareth interp̄-
tatur flos. Amat flozigeram patri-
am flos de radice p̄esse: et libenter
inter lilia pasatur flos campi et lili-
um conuallium. Commendat enim
flores pulchritudo suauis olentia /
spec̄ fructus: gratia triplex. Te q̄
q̄ florem reputat deus. et bene ei
placet in te: si tibi nec honeste quer-

sationis deor. nec bone opiniois
fragrantia. nec intentio de sit future
retributionis. Fructus enim sp̄i-
tus est vita eterna. // Ne time-
as maria: inuenisti enim gratiam
apud deum. Quantam gratiam?
Gratiā plenā: gratiam singulatē.
Singulatē an generalem? Vtrūq̄
sine dubio quia plenam: et eo sin-
gulatē quo generalem. Ipsam enī
generalem singulariter accepisti.
Eo iquā singulatē. quo generalē:
nam sola omnib⁹ gratiam inuenis-
ti. Singulatē eo q̄ sola hanc in-
ueneris plenitudinem: generalem
q̄ de ipsa plenitudine accipiant v-
niuersi. // Benedicta tu in mulie-
ribus: et benedictus fruct⁹ ventris
tui. Singulariter quidem fructus
est ventris tui: sed ad omnium qui-
dem mentes te mediante peruenit.
Dic nimirum olim eos totus in-
vellere totus in area: sed in nulla
parte aree sicut in vellere totus fuit.
In te sola / rex ille diues et pro-
diues exinanitur. exelsus humilia-
tur: et immensus abbreviatur. et
ab angelis minoratur: vultus deni-
q̄ deus et dei filius incarnatur. V-
quo fructu? Nempe ut omnes e-
ius paupertate locupletemur: eius
humilitate subleuemur: eius mi-
noratione magnificemur: eius in-
carnatione adherentes deo / ināpia-
mus vnus esse sp̄itus cum eo. //
Sed quid dicim⁹ fratres tui nam
potissimū vasi gratia infundetur? V-
ut supra meminim⁹ capax ē quide-
mie fiducia. patientia vero iusticie:
quale iam poterim⁹ ydoneū gratie

receptaculum exhibere? Balsamum
est purissimum: et solidissimum vas
requirit. Et quid tam purum. quid
tam solidum? q̄ humilitas cor
dis? Merito proinde humilibus da
tur gratia: merito respexit deus hu
militate anille sue. Quoniam merito
queris? Eo utiq; q̄ animū humilē
mentū nō occupabit humanū: quo
minus libere influeret diuine gracie
plenitudo. ¶ Sed ad hanc nobis
humilitatem quibusdam erit gradi
bus ascendendū. Primo enim cor
hominis quem adhuc peccare delec
tat. nec miseram consuetudinē pro
posito ualioze mutauit: ne sit graci
e capax / proptijs uicijs prepedi
tur. Deinde quoq; ubi nam corri
gere mores et priores nequicias de
cetero non iterare proponit: ipsa ta
men peccata preterita licet iam am
putata quodamō uideantur. dū in
eo manent. graciā non admittunt.
Manent autē donec confessione la
uentur: donec succedentib9 dignis
fructibus penitentie de medio fiant.
¶ De re tibi. si forte uicij9 et pe
ccatis p̄uicior sueressent ingratitu
do. Quid enī tā cūctēter gracie ad
uersatur? Trespiciamus processu te
poris a feruore conuersationis nos
tre: paulatim refrigerat caritas. ha
būdat iniquitas: ut cōsumemur in
tæne qui spiritū ceperamus. Inde
est q̄ minus iam sciamus que a de
o donata sunt nobis: in deuoti pari
ter et ingrati. Timorē dñi derelin
quimus: religiosa omittim9 sollici
tudine: uerbosi. curiosi. facti. etiam
detractores et murmuratores: uari

tes nugis. fugitantes laboris et dis
cipline quotiens sine nota id licet:
quasi uero confesti sit etiā sine noxa.
Quid ergo tantis repulsā obstacu
lis graciā nobis deesse miramur?
¶ Jam uero si quis iuxta aposto
lum uerbo p̄p̄si uerbo gracie inha
bitat: si q̄s gratus est. si quis deu
tus. si quis sollicitus. si quis spū fee
uens: caueat sibi ne suis fidere meri
tis. ne suis operibus inuitatur: alio
q̄n ne huiusmodi quidem animū in
trat gracia. Minutū plen9 est: nec
in eo inuenit iam gracia locū sibi.
Consideras phariseū illum oran
tem: non erat captoz. non iniustus.
non adulter. An sine fructibus peni
tentie erat? Ieiunabat bis in sabba
to: decimas dabat omnīū que possi
bat. Et ingratū forsītā suspicamini.
Audite qd̄ dicat. Deus grās ago
tibi. Et non erat uacu9. non exina
uit9. nō erat huilis s; elat9. Nō qd̄
sibi deesset scire studuit: s; aggrega
uit meritū suū: nec erat illa solida
plenitudo sed tumor. Vacu9 p̄inde
redyit: qui plenitudinē simulauit.
Nā publican9 ille q̄ exinanite seip
sū. qui uacuū vas exhibere curauit:
graciā retulit ampliorē. ¶ Nosce
go fratres si graciā cupimus inueni
re. sic de cetero abstineamus a uici
is: ut de preteritis quoq; peccatis
digne peniteamus. Nichilominus
quoq; solliciti sim9: et deuotos nos
deo. et uite huilce exhibere. Hui9 ce
mōi nēpe aīas gratatē respiciat pio
illo respectu: de q̄ sapiens ait. Om̄
grā et mīa dei est in scōs eius: et res
pici9 in elōs illi9. Et forte aptera

quater reuocat animam quam respicit di-
cens. ⁊ reuocetere reuocetere sunami-
tis. ⁊ reuocetere reuocetere ut intuea-
mur te: quo videlicet nec in peccan-
di consuetudine. nec in consuetudine peccan-
ti. sed neque in torpore ⁊ tepore ingrati-
tudinis aut elationis caritate persis-
tat. A quo nos quadripliciter periculo
reuocare ⁊ eripe dignetur facis nobis
a deo patre sapientia ⁊ iusticia ⁊ scifi-
catio ⁊ receptio: ihu xpo dñs noste.
Amē. **¶** Verbo in annūciatione
dñica de illo vsu psalmi. **Ut inhabi-
tet glā in terra nostra: misericordia
et veritas obuiauerūt sibi. ⁊c**

Unabitet glā in ter-
ra nostra: misericordia ⁊ veri-
tas obuiauerūt sibi:
iusticia ⁊ pax oscula-
te sunt. Glā nostra
hec ē ut ait aplūs: testimoniū con-
scientie nostre. Non quide tale testi-
moniū quale superb⁹ ille pharise⁹
habebat: seducta ⁊ seductrice cogita-
tione testimoniū phibēs de seipso:
⁊ testimoniū ei⁹ verū non erat: sed
tū spirit⁹ ipse testimoniū phibet spi-
ritui nostro. **¶** Porro hoc testimo-
niū in trib⁹ consistere credo. Necesse
est enim pmo oim credere q remissi-
onem peccat⁹ habere non possis. ni-
si p indulgentiā dei. Deniq; q ni-
chil pro se habere queas boni ope-
ris: nisi et hoc de deo ipse. Postre-
mo q vitam eternā nullis potes o-
perib⁹ pmereri: nisi gratis tibi deē
et illa. **¶** Quis enim potest facere
mūdum de imundo conceptum semi-
ne: nisi qui solus est mund⁹? **¶** Vi-
q; quod factum est non potest non fi-

eri: ipso tamen non imputante erit
quasi non fuerit. Quod propheta
quoq; considerans ait. **Gratus vir
cui non imputauit domin⁹ peccatū.**
¶ De operib⁹ quoq; bonis certū
omnino est: q nemo ea habeat a se
ipso. Nam si stare nō potuit huma-
na natura adhuc integra: quanta
nun⁹ poterit p seipsam resurgere iā
corrupta? Certū est ad suā originē
vniuersa quātū in eis est tendere:
et in eam prodiuiozē semper esse p-
tem. **¶** Et nos qz de nichilo creati
sumus: constat quia si nobis ipsis re-
linquimur. in peccatū semper quod ni-
chil est de diuin⁹. **¶** Jam vero de
vita eterna scimus. quia non sunt
condigne passionēs huius tempo-
ris ad futuram gloriā: nec si vnus
omnes sustineat. Neq; enim talia
sunt hoim merita. ut ppter ea vita
eterna debeatur ex iure: aut de iuri-
am aliquā faceret nisi eam donaret
fda ut taceā qz merita oia dei sunt
dona: ⁊ ita hō magis ppter ipā de-
o debitor est. q de⁹ hōi. Quid sunt
merita oia ad tātā glām? Deniq;
quis melior est ppheta. cui domin⁹
ipse tam insigne testimonium per-
hibet dicens: **viuum iueni scdm cor
meum.** Verumptamē et ipse habu-
it: necesse dicere deo: non intres i iu-
diciū cum seruo tuo domine. **¶** Ne-
mo itaq; se seducat: quia si bene co-
gitare voluerit: inueniet proculdu-
bio. q nec cum decem milibus pos-
sit occurrere ei. qui cum vigintimili-
bus venit ad se. **¶** Verum hec q
nunc diximus oino nō sufficiunt:
sed magis inīciū quoddā et velut